

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๐๔.๒/๒๕๕๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส3446 (สวค) ✓
รับที่ : ส10018/54 ๒ ๖๖
วันที่ : 17 พ.ย. 54 เวลา: 14:50

สวค 8/267
17 พ.ย. 54
15.10 น.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง Input for Compilation Document ของประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย Proposed Thailand's Input for Compilation Document

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานภายใต้คณะกรรมการว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Commission on Sustainable Development: UNCSD) ขอนำเรียนข้อมูล Input for Compilation Document ของประเทศไทย มาเพื่อโปรดทราบ โดยเรื่องดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly: UNGA) สมัยที่ ๖๔ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีข้อมติที่ A/RES/64/236 ให้จัดการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ (United Nations Conference on Sustainable Development: UNCSD) หรือ Rio+20 ระหว่างวันที่ ๔- ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ นครริโอ เดอ จาเนโร สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ฝ่ายการเมืองมาร่วมกันให้คำมั่นต่อการดำเนินการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนอีกครั้ง รวมทั้งรับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินการและร่วมกันแก้ปัญหา อุปสรรคของการดำเนินการ โดยครอบคลุม ๒ หัวข้อหลัก ได้แก่ (๑) การดำเนินงานตามแนวทางเศรษฐกิจสีเขียวในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืนและการขจัดความยากจน (Green economy within the context of sustainable development and poverty eradication) และ (๒) กรอบสถาบันระหว่างประเทศด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (Institutional framework for sustainable development)

/๑.๒ จากการประชุม ...

๑.๒ จากการประชุม PrepCom 2 เมื่อวันที่ ๗ - ๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ที่ประชุมเชิญชวนให้ประเทศสมาชิก องค์การของสหประชาชาติ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดส่ง ข้อเสนอ Inputs for Compilation Document ให้สำนักเลขาธิการสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ เพื่อใช้ประกอบเป็นฐานในการจัดเตรียมร่างเอกสาร (Zero-draft of the outcome document) ซึ่งจะเป็นผลลัพธ์ของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ (Rio+20) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕

๒. ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำ Input for Compilation Document โดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการเตรียมการสำหรับการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยที่คณะกรรมการดังกล่าวมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน และมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงต่าง ๆ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคประชาสังคม เป็นกรรมการ โดยร่างเอกสารดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ หลักการพื้นฐาน

ผลลัพธ์จากการประชุม Rio+20 ควรยืนยันหลักการที่ได้กำหนดไว้ในปฏิญญาริโอ (Rio Declaration) เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๒ และควรให้รัฐบาลให้คำมั่นอีกครั้งที่จะดำเนินการตามหลักการดังกล่าว ดังนั้น การประชุม Rio+20 จึงไม่ควรเจราจาหลักการใหม่ ๆ แต่ควรหาบทสรุปร่วมกันเพื่อลดช่องว่างการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยประเทศไทยมีความเห็นว่า ผลลัพธ์ของ Rio+20 ควรจะมุ่งไปที่ประเด็นท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงด้านน้ำ และความมั่นคงด้านพลังงาน รวมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ การพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับโลกมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบูรณาการสามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างเท่าเทียมกัน

๒.๒ เศรษฐกิจสีเขียวในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืนและการขจัดความยากจน

(๑) แต่ละประเทศควรมีความยืดหยุ่นในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนให้เหมาะสมกับประเทศของตน ซึ่งไม่ควรคาดหวังวิธีที่เป็นสูตรสำเร็จสูตรเดียวที่จะใช้กับทุกประเทศ (One size fits all strategy) นอกจากนี้ จะต้องยึดหลักการริโอที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกัน หรือ Common but Differentiated Responsibilities (CBDR) นอกจากนี้ เศรษฐกิจสีเขียวไม่ควรที่จะสำคัญกว่าหรือแทนที่ข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม (Multilateral Environmental Agreements: MEAs) ที่มีอยู่

/ (๒) ปรัชญาเศรษฐกิจ...

(๒) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานให้กับประชาชนได้กลายเป็นแนวคิดที่เข้าใจและยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้เป็นความริเริ่มในระดับชาติ ที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนนำมาใช้เพื่อก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและจัดความยากจน โดยวัตถุประสงค์หลักของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การสร้างศักยภาพของประชาชนในการแก้ปัญหาจากภายนอก และเสริมสร้างความพยายามในการจัดความยากจน และใช้ทั้งความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และการเพาะปลูกเพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกันได้กับธรรมชาติ ประเทศไทยเห็นว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรูปแบบหนึ่งของเศรษฐกิจสีเขียว และประเทศไทยยินดีที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และตัวอย่างที่ดีในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับนานาประเทศ

(๓) ผลของ Rio+20 ควรผลักดันให้เกิดกลไกและแรงจูงใจเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศพัฒนาแล้วไปสู่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการจัดการน้ำเสีย การจัดการขยะอันตรายและขยะชุมชน การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การเกษตรและการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการ

(๔) ในการประชุม Rio+20 ควรรับรู้ร่วมกันว่าการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจสีเขียวนั้น ต้องการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในทุกระดับ ทั้งในระดับโลก ภูมิภาค อนุภูมิภาค ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น นอกจากนี้ Rio+20 ควรเป็นเวทีในการสร้างกลไกเสริมสร้างความร่วมมือที่มีอยู่และสร้างความร่วมมือใหม่ ๆ เพื่อก่อให้เกิดการดำเนินการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับต่าง ๆ

(๕) การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Sustainable Consumption and Production: SCP) เป็นเครื่องมือสำคัญของเศรษฐกิจสีเขียว โดย SCP ควรเสริมสร้างบทบาทของเกษตรกรและธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางผ่านการสนับสนุนจากนานาชาติในเรื่องการพัฒนาขีดความสามารถของธุรกิจ การให้ความช่วยเหลือแรงงานท้องถิ่น และการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงเทคโนโลยี เป็นต้น โดยควรเป็นไปในลักษณะที่ครบวงจร

(๖) ประเทศไทยสนับสนุนรูปแบบของเศรษฐกิจสีเขียวในลักษณะที่ไม่นำไปสู่การใช้มาตรการปกป้องสิ่งแวดล้อมเป็นข้อจำกัดด้านการค้าระหว่างประเทศ หรือเป็นมาตรการเพื่อปกป้องการค้า โดยเฉพาะการค้าซึ่งเกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านอาหาร

(๗) ประเทศไทยมีข้อเสนอแนะว่า การระบุเป้าหมายและตัวชี้วัดของ Rio+20 ควรจะเป็นตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่สำคัญๆ โดยการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ควรสะท้อนความเท่าเทียมกันและการบูรณาการของสามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน สะท้อนหลักการ CBDR และสามารถปฏิบัติงานได้จริง นอกจากนี้ เป้าหมายและตัวชี้วัดดังกล่าวควรจะเป็นส่วนเสริมของเป้าหมายที่มีอยู่ เช่น การพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goal: MDGs) และ MDG-plus เป็นต้น

๒.๓ กรอบสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เส้นทางที่มุ่งไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นขึ้นอยู่กับโครงสร้างขององค์กรที่มีประสิทธิภาพ โดยจะต้องตั้งเป้าหมายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนและให้การสนับสนุนการดำเนินงานในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ดังนั้น กรอบสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Institutional Framework for Sustainable Development: IFSD) จะต้องมีความเท่าเทียมกันของสามเสาหลักด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานร่วมกันทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ

(๑) การเพิ่มขีดความสามารถของเสาหลักด้านสิ่งแวดล้อม

ประเทศไทยมองว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเพิ่มขีดความสามารถของเสาหลักด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น แนวคิดที่จะยกระดับโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) ให้เป็นองค์กร (Organization) นั้น จะสร้างโอกาสให้ทุกประเทศมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการดำเนินงาน และสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมระดับโลก นอกเหนือไปจากนั้น ประเทศไทยเชื่อว่าหลักการ “Delivering as One” and “System-wide Coherence” จะสร้างความเข้มแข็งของระบบงานองค์กรสหประชาชาติเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดย UNEP ควรทำงานร่วมกับประเทศต่าง ๆ รวมทั้งร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ภายใต้องค์การสหประชาชาติอย่างใกล้ชิด เช่น โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) และองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) เพื่อให้เกิดการดำเนินงานด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๒) ทางเลือกในการปฏิรูปของ IFSD

ประเทศไทยเห็นว่าการปฏิรูปคณะกรรมการว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Commission on Sustainable Development: CSD) จะเปิดโอกาสให้มีเวทีสำหรับประเทศสมาชิกในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทบทวนความก้าวหน้า และให้คำแนะนำแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในการดำเนินการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยบทบาทของคณะกรรมการว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน จะสามารถส่งเสริมให้กลุ่มหลัก (Major Groups) และผู้มีส่วนได้เสีย อาทิ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาควิทยาศาสตร์ เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ตามหลักการของ Principle 10 ดังนั้น ประเทศไทยสนับสนุนการปฏิรูปคณะกรรมการว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อใช้ประโยชน์จากความร่วมมือดังกล่าวในการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการสร้างขีดความสามารถให้กับประเทศกำลังพัฒนา นอกจากนี้ ประเทศไทยเปิดกว้างที่จะหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับนานาประเทศในทางเลือกของการปฏิรูปคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Council: ECOSOC)

/หรือการจัด...

หรือการจัดตั้งสภาการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Council) อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอดังกล่าวไม่ควรจะเพิ่มภาระให้กับประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งรวมถึงด้านกฎระเบียบ ด้านงบประมาณ และการดำเนินการ ประเทศไทยปรารถนาให้การปฏิรูปทุกองค์กรฯ ภายใต้องค์การสหประชาชาติ ทำงานร่วมกันแบบ “deliver together as one” อีกด้วย

(๓) บทบาทของคณะกรรมการระดับภูมิภาคขององค์การสหประชาชาติ

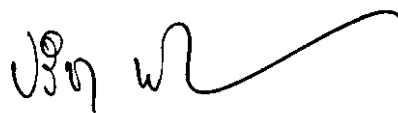
การส่งผ่านเศรษฐกิจสีเขียวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น แตกต่างกันไปตามสถานการณ์ของแต่ละประเทศ ดังนั้น ประเทศไทยสนับสนุนบทบาทของคณะกรรมการในระดับภูมิภาคขององค์การสหประชาชาติ เช่นเดียวกับกรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคและระดับภูมิภาคที่มีอยู่ เพื่อเชื่อมโยงการดำเนินงานระดับชาติและระดับท้องถิ่น และลดช่องว่างในการดำเนินการ เนื่องจากความไม่เท่าเทียมกันระหว่างสามเสาหลักในระดับภูมิภาค ประเทศไทยขอผลักดันองค์กรระดับภูมิภาค (United Nations Regional Commission) ให้สร้างความเข้มแข็งด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสังคมให้เท่าเทียมกับด้านเศรษฐกิจ ดังนั้น ควรจะมีการปรับเปลี่ยนชื่อจากเดิมที่ใช้คำว่า “Economic” หรือ “Economic and Social” เป็น “Economic, Social and Environment Commission” เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของสามเสาหลักอย่างเท่าเทียมกัน

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้วเห็นว่า การสนับสนุนข้อมูล Input for Compilation Document เป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยมีเจตนารมณ์ที่ชัดเจนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการเตรียมการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนข้อมูลดังกล่าวอาจมีประเด็นเกี่ยวข้องเชิงนโยบาย จึงขอนำเรียนข้อมูลดังกล่าวรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๓๙ ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๒๑